לְכָשֶׁיִּמָּאֵס, [ו]וְאִם עָבַר וַעֲשָׂאוֹ, מֻתָּר לְהוֹצִיאוֹ: **לז** [ז]בְּמָקוֹם (קמא) דְּאִיכָּא פְּסֵידָא, מֻתָּר (מב) לְהַכְנִיס מִטָּתוֹ אֵצֶל גֶּרֶף שֶׁל רְעִי (קמא) וְלִקְבַּע יְשִׁיבָתוֹ שָׁם, כְּדֵי לְהוֹצִיאוֹ: **לח** [ח]מַכְנִיס אָדָם מִבָּעוֹד יוֹם מְלֹא קֻפָּתוֹ (קמב) עָפָר וּמְיַחֵד לוֹ קֶרֶן זָוִית, וְעוֹשֶׂה בּוֹ כָּל צָרְכָּיו בְּשַׁבָּת כְּגוֹן (קמג) לְטַל מִמֶּנּוּ [ט]לְכַסּוֹת צוֹאָה אוֹ רק וְכֵיוֹצֵא בָּזֶה, אֲבָל אִם לֹא יִחֵד לוֹ קֶרֶן זָוִית, (קמד) * בָּטֵל אַגַּב עֲפַר הַבַּיִת וְאָסוּר לְטַלְטְלוֹ. הָגָה: וְלָכֵן מֻתָּר לִקַּח פֵּרוֹת (קמה) הַטְּמוּנִים בַּחוֹל, כִּי אֵין אוֹתוֹ עָפָר מֻקְצֶה (בית יוסף סוף סימן שי״א (ד״ס כמוב מנמ״ל) בשם שבלי לקט (סי׳ קכ)): **לט** (קמו) [י]אָסוּר לְטַלְטֵל בְּהֵמָה חַיָּה וְעוֹף, וַאֲפִלּוּ עַל פִּי כֵן (קמז) [כ]מֻתָּר לְכַפּוֹת אֶת הַסַּל לְפָנֵי הָעֲפָרוֹחִים כְּדֵי שֶׁיַּעֲלוּ וְיֵרְדוּ בּוֹ, [ל]וּבְעוֹדָם עָלָיו (מג) (קמח) אָסוּר לְטַלְטְלוֹ: **מ** (קמט) [מ]כָּל בְּהֵמָה חַיָּה וְעוֹף מְדֻמִּים אוֹתָם (מד) (קנ) בָּחָצֵר, דְּהַיְנוּ שֶׁאוֹחֲזִין בְּצִוָּארָן וּבְצִדָּדִים וּמוֹלִיכָן, (קנא) אִם צְרִיכִין הַבַּעֲלֵי חַיִּים לְכָךְ, וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַגְבִּיהֵם בְּעָנְיָן שֶׁיֵּעָקְרוּ רַגְלֵיהֶם מִן הָאָרֶץ, דְּמֵקְצֵיהֶם הֵם וְאָסוּר לְטַלְטְלָן, חוּץ מֵהֲרָגְלַת שֶׁאֵין מְדַדִּין אוֹתָהּ, [נ]מִפְּנֵי שֶׁמִּגְבַּהַּת עַצְמָהּ מִן הָאָרֶץ וְנִמְצָא זֶה מְטַלְטֵל, (קנב) [ס]אֲבָל דּוֹחִים אוֹתָהּ

ו הַרְמַב״ם בְּפֶרֶק כ״ה (הכ״ד). ז שָׁם (ביצה לו:) בְּעַכְבְּרָא דְּאַבָּיֵי, וּכְרָבָא, וּכְפֵרוּשׁ הַתּוֹסָפוֹת (שם ד״ה תיתי) וְהָרַב הַמַּגִּיד בְּפֶרֶק כ״ה (הכ״ד). ח שַׁבָּת נ׳ (ע״א). ט שָׁם פֵּרֵשׁ״י (ד״ה מכניס). י הָרַב הַמַּגִּיד בְּפֶרֶק כ״ה (הכ״ה) מַהָא דְּשַׁבָּת קכ״ח (ע״ב) בְּפֵרוּשָׁא. כ שָׁם בְּמַשְׁנָה. ל שָׁם בְּגְמָרָא מ״ג (ע״א). מ שָׁם קכ״ח בְּמַשְׁנָה וּבִגְמָרָא. נ כְּאַבָּיֵי שָׁם וּכְפֵרוּשׁ רַשׁ״י (ד״ה דמקפיא). ס שָׁם בְּמַשְׁנָה.

בְּאֵר הַיֵּטֵב

לז (מב) לְהַכְנִיס. אֲפִלּוּ הוּא בֶּחָצֵר, מָקוֹם שֶׁאֵין דִּירָה שָׁם. בֵּית יוֹסֵף (ד״ה ומש״כ רבינו מותר לקבוע): **לט** (מג) אָסוּר. וְאִם הָיָה עָלָיו בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת אָסוּר. לְבוּשׁ:

מ (מד) בֶּחָצֵר. אֲבָל בִּרְשׁוּת הָרַבִּים אָסוּר. עֵין סִימָן שט״ז בְּסָעִיף י״ב מַאֲלוּ הַדִּינִים:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בִּגְמָרָא (ביצה כא:) מַשְׁמַע, דַּאֲפִלּוּ אִם לֹא עָשָׂה כְּדֵי לְהוֹצִיאוֹ, אֶלָּא דָּבָר הָעָשׂוּי לְבַסּוֹף לְהוֹצִיאוֹ, גַּם כֵּן אָסוּר, שֶׁאַף שֶׁהִתִּירוּ לְהוֹצִיא הַדָּבָר הַמָּאוּס, מִכָּל מָקוֹם לַעֲשׂוֹת לְכַתְּחִלָּה דָּבָר שֶׁיִּהְיֶה בְּרַאֲי אַחַר כָּךְ מָאוּס לְפָנָיו וְיוֹצִיאֶנּוּ, אָסוּר. וְהָא דְּנָקַט הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ כְּדֵי לְהוֹצִיאוֹ, מִשּׁוּם סֵיפָא נָקַט, דִּבְדִיעֲבַד אֵין לֶאֱסֹר אַף שֶׁהַכְנִיסוֹ בְּאֹפֶן זֶה: **לז** (קמ) **דְּאִיכָּא פְּסֵידָא.** הַיְנוּ שֶׁיָּבוֹא לִידֵי הֶפְסֵד אִם יִשְׁאַר הַגֶּרֶף שָׁם, שֶׁיִּגְנֹב שָׁם אוֹ שֶׁאָר קַלְקוּל עַל יְדֵי זֶה, וְהוּא מָנַח בַּבַּיִת בְּאֵיזֶה חֶדֶר, מָקוֹם שֶׁאֵין דָּר שָׁם, אוֹ שֶׁמָּנַח בֶּחָצֵר בְּמָקוֹם שֶׁאֵין דְּרִיסַת רַגְלוֹ שָׁם, דְּאִי לָאו הָכִי הָיָה מֻתָּר לְהוֹצִיאוֹ וְכַנַּ״ל בְּסָעִיף ל״ד: **(קמא) וְלִקְבַּע יְשִׁיבָתוֹ.** כְּגוֹן מִטָּתוֹ לִשְׁכַּב עָלֶיהָ אוֹ שֶׁיַּכְנִיס שֻׁלְחָנוֹ וְיֹאכַל שָׁם, דְּעַל יְדֵי זֶה נֶחְשָׁב כְּאִלּוּ דִּירָתוֹ שָׁם, וּמְמֵילָא מֻתָּר לְהוֹצִיא הַגֶּרֶף, אֲבָל יְשִׁיבָה בְּעָלְמָא שָׁם לֹא מַהֲנֵי [בֵּית יוֹסֵף (ד״ה ומש״כ רבינו כדי להוציאו) וּשְׁאָר פּוֹסְקִים]: **לח** (קמב) **עָפָר.** בְּבֵיתוֹ עַל הָאָרֶץ [רַשׁ״י (שבת נ. ד״ה מכניס)]: (קמג) **לְטַל מִמֶּנּוּ.** וּבְעִנְיָן שֶׁאֵין בּוֹ מִשּׁוּם עֲשִׂיַּת גֻּמָּא, דְּהַיְנוּ שֶׁיִּטֹּל בְּשָׁוֶה, אוֹ שֶׁהַחוֹל דַּק אוֹ תְּחוּחַ, דְּתֵכֶף כְּשֶׁנּוֹטֵל, הַחוֹל נוֹפֵל לְתוֹךְ הַגֻּמָּא וְסוֹתְמָהּ, כֵּן כָּתַב בְּתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס״ק צז) מִלְּקַמָּן סִימָן תצ״ח (סעיף יז), וְעַיֵּן שָׁם (משנ״ב ס״ק צא) בְּמַה שֶׁכָּתַבְנוּ בָּזֶה: (קמד) **בָּטֵל וְכוּ׳.** אֲפִלּוּ (קטו) אִם בְּעֵת שֶׁהִכְנִיס הַקֶּפֶה לַבַּיִת הָיָה כַּוָּנָתוֹ לְכַסּוֹת צוֹאָה וְרַק, מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן שֶׁפִּזְּרוֹ בְּאֶמְצַע בֵּיתוֹ לְמִדְרָס רַגְלַיִם, הֲרֵי הוּא בָּטֵל לְגַבֵּי קַרְקַעִית הַבַּיִת וְהוּא מֻקְצֶה וְאָסוּר. וּלְפִי זֶה אָסוּר לִקַּח בְּשַׁבָּת מְעַט מִן הַחוֹל הַמֻּפָזָר בְּקַרְקַע הַבַּיִת לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ לְאֵיזֶה דָּבָר: (קמה) **הַטְּמוּנִים בַּחוֹל.** וְאִם טָמוּן בְּעָפָר שֶׁהוּא מֻקְצֶה, עַיֵּן לְקַמָּן סִימָן שי״א סָעִיף ח׳, וְט׳ מַה שֶּׁכָּתוּב שָׁם: **לט** (קמו) **אָסוּר לְטַלְטֵל וְכוּ׳.** דְּהֵם בִּכְלָל מֻקְצֶה (קטז) כְּעֵצִים וַאֲבָנִים, דְּהָא לֹא חָזוּ. וַאֲפִלּוּ אִם הוּא מֻרְגָּל בַּבַּיִת מִכְּבָר, דְּתוּ אֵין בּוֹ מִשּׁוּם חֲשַׁשׁ צְיָדָה כַּמְבֹאָר בְּסִימָן שט״ז (סעיף יב), (קיז) אֲפִלּוּ הָכִי לְטָלָם בְּיָדַיִם אָסוּר מִשּׁוּם מֻקְצֶה, אֶלָּא יְפָרִיחֶנּוּ מֵעֲלֵיהֶם, וְכַמְבֹאָר בְּסִימָן של״ד (קיח) בְּמַגֵּן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן ג׳ דְּאִסּוּר טִלְטוּל מֻקְצֶה הוּא אֲפִלּוּ בִּמְקוֹם הֶפְסֵד: (קמז) **מֻתָּר לְכַפּוֹת וְכוּ׳.** וְאֵין בּוֹ מִשּׁוּם חֲשַׁשׁ בְּטוּל כְּלִי מֵהֵיכָנוֹ עַל אוֹתוֹ זְמַן שֶׁהֵם עָלָיו, דְּהָא יָכוֹל לְהַפְרִיחָם בְּכָל שָׁעָה: (קמח) **אָסוּר לְטַלְטְלוֹ.** וְאִם הָיוּ עָלָיו בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת (קיט) אָסוּר אַף עַל פִּי שֶׁיָּרְדוּ, דְּמִגּוֹ דְּאִתְקְצָאֵי לְבֵין הַשְּׁמָשׁוֹת, אִתְקְצָאֵי לְכָלֵי יוֹמָא: **מ** (קמט) **כָּל בְּהֵמָה חַיָּה וְעוֹף.** (קנ) **בָּחָצֵר.** אֲבָל לֹא בִּרְשׁוּת הָרַבִּים, דְּגָזְרִינַן שֶׁמָּא יַגְבִּיהֵם וְיַעֲבִירֵם אַרְבַּע אַמּוֹת וְיִתְחַיֵּב חַטָּאת, דְּגַבֵּי בְּהֵמָה לֹא אָמְרִינַן חַי נוֹשֶׂה אֶת עַצְמוֹ. וְעַיֵּן בְּטוּר דְּסִבְרָא לַהּ דִּבְכַרְמְלִית נַמֵּי אָסוּר לְדַדּוֹת כְּמוֹ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים, וְכֵן פָּסַק הַלְּבוּשׁ, דְּלֹא כְּבֵית יוֹסֵף (שם): **(קנא) אִם צְרִיכִין וְכוּ׳.** וּמִשּׁוּם צַעַר בַּעֲלֵי חַיִּים, דְּאִם לֹא כֵּן אָסוּר לַעֲשׂוֹת כֵּן, דְּכָל מִידֵי דְּלֹא חָזֵי לְטַלְטוּל, כְּשֵׁם שֶׁאֵין מְטַלְטְלִין כָּלוֹ כָּךְ אֵין מְטַלְטְלִין מִקְצָתוֹ, כְּמוֹ שֶׁמְּבֹאָר סִימָן שי״א סָעִיף ז׳ גַּבֵּי מַת שֶׁלֹּא יָזִיז מִמְּנוּ אֵבֶר: **(קנב) אֲבָל דּוֹחִין אוֹתָהּ.** אֲפִלּוּ אִם אֵינוֹ לְצָרְכָּהּ כְּדֵי לְהָאֲכִילָהּ, אֶלָּא לְתוֹעֲלָתוֹ כְּדֵי שֶׁלֹּא יָבוֹא לִידֵי הֶפְסֵד מָמוֹן, כְּגוֹן שֶׁבָּרְחָה מִן הַבַּיִת (קנג) לַחוּץ, וְהוּא הַדִּין אִם בּוֹ עוֹד צוֹאָה אוֹ מֵי רַגְלַיִם. וְהָא דְּהִשְׁמִטְתִּי מַה שֶּׁכָּתַב הַמַּגֵּן אַבְרָהָם (סק״ס סא) לְפָנוֹת עֲלָיו, [א]דְּבָזֶה אֲפִלּוּ בְּלֹא מַיִם שָׁרֵי לְהַחֲזִיר מִשּׁוּם כְּבוֹד הַבְּרִיּוֹת, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב בְּעַצְמוֹ בְּסָעִיף קָטָן נ״ט, וּכְבָר עָמַד בָּזֶה בְּנִתְיב חַיִּים: **לח** (קמו) כֵּן מַכְרָח מַרְ״ש (נ.) דִּבּוּר הַמַּתְחִיל מַכְנִיס וְכוּ׳ דְּאִיכָּא שֶׁהַכְנִיס לִכְסוֹת בּוֹ, וַאֲפִלּוּ הָכִי אִם לֹא יִחֵד אָמְרִינַן דְּבָטֵל לְמִדְרָס רַגְלַיִם וְאָסוּר, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַשׁ״י דִּבּוּר הַמַּתְחִיל וְהוּא, עַיֵּן שָׁם: **לט** (קמט) אֲחֵרוֹנִים: (קיז) טַ״ז (ס״ק כב) וּשְׁאָרֵי אֲחֵרוֹנִים: (קיז) וְכֵן פָּסַק שָׁם הַתּוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק״ז) וְהַדֶּרֶךְ הַחַיִּים (דין טלטול מוקצה בכל פרטיו סי״ד) וּשְׁאָרֵי אֲחֵרוֹנִים: (קיח) גְּמָרָא (שבת מג.) וְהוֹבָא בְּמַגֵּן אַבְרָהָם (סק״ס סו) וּשְׁאָרֵי אֲחֵרוֹנִים: **מ** (קכ) אַף שֶׁהָרַ״ן (נא. ד״ה דוחין) סְבִירָא לַהּ דִּגְדוֹלִים מֻתָּר לְדַדֵּן אֲפִלּוּ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים, כְּבָר כָּתַב בְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה ומש״כ ודוקא) מִדְּסָתְמוּ הָרַמְבַּ״ם (פכ״ה הכ״ו) וְהַטּוּר מִשְׁמַע דְּלֹא סְבִירָא לְהוּ כֵּן, וְלָכֵן סָתַם גַּם כֵּן פֹּה לְהַחְמִיר, וְכֵן מִשְׁמַע בְּפֹרֶשׁ מְגַדִּים (א״א ס״ק סז): (קכג) **וַאֲפִלּוּ אִם בָּרְחָה לִרְשׁוּת הָרַבִּים גַּם כֵּן שָׁרֵי לְדַחוּתָהּ.** וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן שט״ז סָעִיף י״ב בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק נד־נח) וּבְאוּר הֲלָכָה (ד״ה דאסור) לְעִנְיַן סְגִירַת הַדֶּלֶת אַחַר שֶׁהִכְנִיסָה לַבַּיִת:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

לז [א]ביקוטי דברי הרב: ובשו״ע הרב (סע״ג) לא התיר להחזיר בלא מים. ב] וכן מבואר בשו״ע הרב (סע״ה). ג] ובשו״ע הרב (ס״פ) כתב: וכרמלית דינה כרה״ר לענין זה.

עוז והדר - Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah